

Akinek nemet mondtak

Soha nem maradt még egy faluban leány annyira szegyenben, mint Tóth Vanda. Tóth Vanda, aki élete végéig gyászolta magát. Pedig milyen szép leány volt. Dereka darázs, mellei érett körték, lábai, mint a legjobb faragványok, arca selyem, haja ében, tüzes nyíl volt a szemében.

Egy nap alatt őszült meg később.

A falvat, ahol Vanda élt, nevezzük Vének.

Vé tulajdonképpen nem is falu volt már, hanem amolyan nyaralóhely, kétféle lakossággal. A vízözön előttiekkel, és a vízözön utániakkal. Az őslakosokkal, nevezük parasztoknak őket, és az újjgazdagokkal és nyaralótulajdonosokkal.

Emberemlékezet óta egy forrás tört fel a falu határában, a Kénes réten, kis tavacska alakult ki körülötte, szabálytalan iszapos partjával, oda jártak ki fürödni az emberek. A forró víz jót tett a munkabafáradt embereknek, a mindent elrejtő kénes gőz meg a szerelmeseknek.

Lehet, hogy te is ott fogantattál, mondta egyszer Vandának az anyja, és attól kezdve a leány arról álmodozott, hogy ha férjhez megy, akkor az ő gyerekei is ott fogantassanak majd.

Aztán valaki fölfedezte, hogy az a víz gyógyít, fürdő lett belőle, éttermek, szállodák, elegáns villák, csak Alsóvé megmaradt házai emlékeztettek a régi falura.

Tóth Vanda nem volt módos leány. Szegény édesanyjának egyetlen gazdagsága a leány szépsége volt. És egyetlen fájdalma is, tudta, hogy egyszer elveszik ezt a szépséget. És tudta, hogy ki is fogják használni talán.

Vanda, mint minden véi lány, nyarait a fürdőben töltötte. Munkával és fürdésel. Négy nap munka, három fürdés. Negyedik nap végén már alig várta, hogy kiáztathassa selymes bőréből a lángos, pörkölt, égett zsír szagát. Olyankor összegyűltek a lányok, karikáztak a vízben, nevettek és önkéntelenül is kellették magukat.

Egyik este, fürdős nap volt, valami furcsát vett észre a lányon az anyja. Nem tudta, hogy mit, vidám volt, mint ahogy szokott, csacsiságokat mondott, mint ahogy szokott, nem értette ezt a furcsaságot. Vacsoránál jött rá. Vanda csuklóján egy karkötő volt.

Ez meg honnan van, kérdezte az asszony.

A lány nem válaszolt. Kamaszos pír ült ki az arcára.

Kislányom, vetted? Szép.

Finom volt a vacsora, próbálta meg elterelni a szót a karkötőről a lány.

Kaptad valakitől?

A lány szerette volna már lezárni ezt a karkötő ügyet, aludni akart, és álmodni.

A fiúról álmodott, akitől a karkötőt kapta. Egyszerű kis ezüstkarkötő volt, de életében nem kapott még fiútól ékszert ajándékba. A fürdőben voltak, a lányok karikáztak, de neki most nem volt kedve hozzá, a sarokban ült, ahol a forró víz kijött a falból. Ha valami baja volt, vagy csak úgy gondolkodni akart, mindig ide

jött. Lehunyta a szemét, átadta magát a lebegésnek. Amikor kinyitotta a szemét, egy fiú ült mellette, nem közvetlenül, de olyan érezhető távolságban.

Nem kérsz egy kólát, fordult hozzá a fiú.

A lány meglepődött, automatikusan válaszolt, hogy nem.

A fiú kiment a lépcsőn, izmos teste volt.

De hülye vagyok, gondolta a lány, régóta vágyott arra, hogy meghívják, ne csak a testéért, amit most úgyse láthatott, nyakig volt a vízben.

Kimászott, lefeküdt a gyékényére, és elkezdett olvasni.

Egyszer csak a fiú állt fölötte.

Mit olvasol, kérdezte.

Mikszáthot, mondta a lány. Tudod, azt az anekdotás író, tanultad te is, ő a nem Móricz.

Én nem tudok anekdotákat, nevetett fel a fiú, de ezt már akkor mondta, amikor egy asztal mellett üldögéltek. Tudod, én csak egy egyszerű kereskedésben dolgozok, mondjuk úgy, autókupec vagyok. De te csodálatos lány vagy.

A lány elpirult, amikor a fiú megérintette a kezét.

Várj, mondta a fiú, mindjárt jövök. Néhány perc múlva visszatért egy kis ezüstlánccal.

Az első anekdotáért, mondta, holnap itt a forró vízben a sarokban.

Másnap ott ültek a forró vízben, a sarokban.

Akkor mesélsz, kérdezte a fiú.

Szomorú lesz, nem baj?

A fiú intett a fejével.

Az is a vízről szól, mint a mi itteni történetünk. Volt egymás mellett két falu, amelynek határán volt egy csodakút, amiben savanyúvíz volt. Ha férfi ivott belőle bornak érezte, ha nő, akkor még a gyermekágyi lázból is feléledt. A falubeli lányok korsóval jártak a kúthoz, a rossz nyelvek szerint azért, hogy illessék magukat. Különösen akkor, amikor kupeczek jöttek kereskedni.

Itt elnevette magát. Képzeld el, itt, a fürdő parkolójában autóvásár lenne, mennyi hozzád hasonló izmos csávó izgatná fel a lányokat.

Volt a faluban egy irulós-pirulós lányka, akivel csoda esett. Nem nagyon szeretett ő vízért menni, aztán egyszer csak megszerette. Még a szomszéd öregasszonynak is ő vitte. Faluban hamar kiderül a dolog, a leghetykébb kupec miatt, Sás Gyuri miatt. Hát, rossz nyelvek szerint, amiből falun van elég, az első nap csak összebeszélgettek, másnap a Sás Gyuri pajkosan a kezecskéjére csapott, harmadnap pedig összecsókolóztak. Aztán eljött az indulás napja. Magammal viszlek, ha akarod, mondta Sás Gyuri. Szeretlek, megbecsüllek. A szelet sem engedném rád fújni, s még a helyet is megfújom, ahova ültetlek. Gyere velem, Magda. De ekkor megjelent az elkóborolt tehenük, azt meg haza kellene vinni. Haza megy az magától is, mondta a kupec. Esteledett. Magda elindult, hazafelé, de nem állta meg a szíve, hogy meg ne forduljon. Sós Gyuri még mindig ott állt a kútnál. A lány ment tovább, megint visszafordult, még mindig ott állt a szürkületben. Mire megint visszafordult, már a kutat se lehetett látni. És őt is örökre elnyelte a sötétség. Azóta se látták húrét-hamvát.

Szép, mondta a fiú.

Átkarolta a lány derekát, és megcsókolta.

Sose hagylak el.

Két év múlva volt az esküvő. A lány hatalmas esküvőt szeretett volna, a fiú ért-
hetetlen módon szerényet. Hatalmas lett. Előre könnyező. Álltak az anyakönyv-
vezető előtt, egy sikeres autókupec és egy gyönyörű lány.

Álltak az anyakönyvvezető előtt, és akkor a fiú nemet mondott, és a tanújával
együtt kísértél a teremből.

Soha nem maradt még egy faluban leány annyira szégyenben, mint Tóth Vanda.
Tóth Vanda, aki élete végéig gyászolta magát. Pedig milyen szép leány volt. Dereka
darázs, mellei érett körték, lábai, mint a legjobb faragványok, arca selyem, haja
ében, tüzes nyíl volt a szemében.

A lány egy nap alatt őszült meg.

Bánatában és szégyenében.

Egész nap ült a teraszon, rezzenéstelen arccal. Ott ült a szürkületben is.

És egyszer csak elnyelte az éj.

